

REDACȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:
 pe un an 20 cor.
 pe 6 luni 10 cor.
 pe 3 luni 5 cor.
 pe o lună 2 cor.
 N-ri de Duminică pe un 4 cor.
 Pentru România și străinătate pe an
 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

INSERTIUNILE:

de un gir garmond: prima dată la
 beal; a doua oară la beal; a treia
 oară 3 b. de fiecare publicare.

Azist abonamentele, cât și inserți-
 unile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat

Scrisori nebruscate nu se primesc

Anul VIII.

NUMER de DUMINECĂ

Nr. 31.

Asasinate politice.

(*) Vara aceasta este bogată în asasi-
 nate politice. În Rusia abia s'au potolit a-
 dică emoțiunile cauzate de asasinarea guver-
 natorului Bobricov, și eată, tinărul Schau-
 mann a fost imitat de alt finlandez, căci
 așa se spune: asasinul ministrului de in-
 terne Plehve este și el un tinăr finlandez.

Ear a doua zi după ndrăznețul asasi-
 nat din Rusia, s'a întâmplat un îndoit omor
 politic în România. Moartea celor doi
 Români macedonenți în cafeneaua »Macedo-
 nia« din București n'a fost adică pricinuită
 de o simplă bătaie de cârciumă, ci au fost
 patimi politice la mijloc.

Amănunte despre aceste asasinate po-
 litice dăm în altă parte a ziarului nostru.
 Aci vom face numai un scurt comentariu.

Asasinarea lui Plehve n'a putut să sur-
 prindă pe cei în curent cu lucrurile petre-
 cute în Rusia. Obștea mare rusească, și
 îndeosebi pătura cea cultă, deosebit de li-
 bertăți și de viață politică modernă, își pu-
 sese atâta speranță în domnia actualului țar,
 despre care se știe că e bărbat blând și
 generos, — în cât nu e de mirare, dacă
 între speranțele deșteptate și realitatea ce a
 urmat, s'a născut un conflict în suflete,
 conflict care a nutrit patimi ce se crezuseră
 stinse ori cel puțin adormite. Numai așa
 se esplică faptul, că sub domnia de câți-va
 ani a țarului Nicolae II s'au întâmplat deja
 11 asasinate politice și că în decurs de
 doi ani au fost asasinați doi miniștri de
 interne. Se știe anume, că Siplaghin, pre-
 decesorul lui Plehve, a fost și el asasinat...

Ear asasinii nu sunt oameni de rind,
 criminali ordinari, ce fac parte din clasa
 cea mai mai cultă a Rusiei. În jurul lor
 stă întreaga generație tineră a marelui im-
 periu.

Și nici unul dintre ei n'a ajuns să
 ucidă așa, numai să facă senzație ori în-
 tr'un moment de agitație sufletească, ci
 toate omorurile au fost săvârșite după multă
 meditare și fiecare a avut de răsbunat o
 serie întregă de barbarii și săngeroase crime
 comise de cei uciși ori de subalternii lor...
 Cine nu-și aduce aminte de crimele fioroase
 comise de poliție și de cazacii sêlbatici asu-
 pra tinerimii universitare? Mii de tineri au
 fost nenorociți și sute dintre ei stinși în
 batai. Ear când la țar nu puteau să pă-
 trundă nici cu delegație, nici cu jalbă, ar fi
 fost o lașitate să mai rabde pe călăul Si-
 piaghin, după cum e de înțeles și fapta lui
 Schaumann, și răsbunarea asupra lui Plehve,
 care departe de a părăsi, dar a înăsprit încă
 sistemul de opresiune a Finlandezilor și
 prigonirea tuturor celor ce îndrăznesc să se
 gândească măcar la libertăți și viață consti-
 tuțională.

Eată de ce asasinarea lui Plehve n'a
 putut să surprindă pe nimeni, ci toți ne aș-
 teptăm ca din Rusia să mai primim știri de
 asemenea natură.

Deși politic, dublul omor din București
 se presintă cu desevirșire în altă lumină.
 Aici n'a fost vorba de a răsbuna un sistem
 dominant, ci frate asuprit a omorât pe alt
 frate asuprit. Toți macedonenții cari s'au în-
 căerat adică la cafeneaua »Macedonia« sunt
 supuși turci. Ei toți pretind că luptă pentru
 câștigarea drepturilor naționale. E adevărat,
 că Lăzărescu — omorât — a fost macedo-
 nean și în casa sa se vorbea în macedo-
 niană înainte fusese înaintea lui macedo-
 neni și unii dintre ei au fost și ei în-
 credințase în posesia acestor drepturi
 școlar — în marea lor încredințare că
 pățania lui va fi un *memorandum* și pentru alii
 slabi de ingeri. E de regretat însă, cu toate
 acestea, că în capitala unei țări atât de ospitalieră și cu atâta solici-
 tine pentru macedonenți, aceștia să ofere un asemenea spec-
 tacol și să arunce, pe nedrept, asupra Ro-
 mâniei o lumină tristă: că acolo lumea se
 omoară ziua la amiază par'că ar fi în fun-
 dul Balcanilor.

Pe când adevărul este, ca ori cât de
 violent ar scrie câte odată organele de par-
 tid, relațiunile politice dintre bărbății de stat,
 și peste tot, între fruntașii vieții publice din
 România, sunt bune, ei păstrează toată dem-
 nitatea și până acum numai niște criminali
 bulgari și greci au pătat viața publică a Ro-
 mâniei cu asasinate de caracter politic. Îi
 deplângem pe frații macedonenți că au alu-
 necat și ei pe acest teren. Durerea noastră
 este cu atât mai mare, cu cât victimă a pa-
 siunilor politice a căzut nu numai nefericitul
 acela de trădător Lecanta, ci și un bărbat
 cult ca Ilie Papahagi; și depinde acum nu-
 mai dela curtea cu jurați ca publicistul și
 literatul macedonean Nuși Tulliu să ajungă
 în ocnă pe viață, și ast-fel cauza macedo-
 neană să fie cu doi combatanți energici
 mai săracă. Scuză e, că naționaliștii mace-
 doneni desigur n'au vrut s'ajungă la acest
 rezultat. Ear învățătura: să nu se dea frâu
 pasiunilor când de frate e vorba.

In primejdie! Anunțăm și cetito-
 rilor nostri de Duminică, vorba ce ne-a tri-
 mis săptămâna aceasta șovinistul ministru
 Berzeviczy, că încă-n toamnă are de gând
 să prezinte Dietei proiectul său de lege, care
 precum se știe, dă lovitură de moarte școa-
 lilor românești. »Ori ne place, ori nu — a
 zis satrapul școalelor noastre — proiectul la
 toamnă trebuie să fie lege«.

Primejdia este deci aproape. Școalele
 române susținute din crunta sudoare a po-

porului nostru, vor să le prefacă în fabrici
 de maghiarizare. Pentru copiii noștri să în-
 chide lumina în școale, nu vor mai căpăta
 învățătura ci vor fi schingiuiți cu învățarea
 unei limbi străine și de firea și de sufletul
 lor. Par-că suntem pe vremea Turcilor, în
 așa chip e prigonită dulcea noastră limbă.

Înzădar a fost deci toate protestele noastre
 înzădar *protestațiunea solemnă a Metropo-
 liților nostri*. Nici în samă nu sunt luate
 cuvintele lor și ministrul răspunde trufaș că
 trebuie să fie cum vrea dânsul.

— putere. Soarta Finlandezilor ne-a spus.
 Aci ne-a adus guvernul-maghiar.

Poporul Român îi va răspunde însă, cu
 demnitate. S'au luat măsuri ca în adunări pu-
 blice să se rostiască poporul nostru votul
 său solemn. *Și ne vom duce a doua oară
 la Majestatea Sa, nu sute ci mii, în frunte
 cu vlădicii nostri, dar nu ne vom lăsa odată
 cu capul dripiț, ca niște nemernici.*

Vom informa la timpul său pe cititorii
 nostri, despre cele ce se vor face.

O nouă nelegiuire. *Nr-se comu-
 nică din Năsăud: Comisiunea fondurilor
 grănițerești în ședința din 29 April a. c. cu
 unanimitate a ales de profesor substituit pe
 dl Dr. Vasile Meruțiu.*

*Aceasta hotărîre a comisiunei s'a înain-
 tat ministrului spre aprobare. Zilele aceste
 sosește hotărîrea ministrului prin care nu
 aprobă alegerea dlui Meruțiu de profesor
 și îndrumă comisiunea fondurilor a publica
 din nou concurs.*

*În anele fondurilor e primul cas de
 felul acesta. Dl Meruțiu e jertfa denunță-
 rilor mizerabile a clicel ciocaniste-ghețiste.*

*Joi va fi ședința comisiunei fondurilor
 grănițerești a cărei hotărîre se așteaptă cu
 viu interes. Un lucru e sigur, de când cu
 rușinosul și dezaștrosul pact între fișpan și
 fonduri — în cauza directoratului, atacurile
 guvernului contra fondurilor se înmulțesc.*

Detailuri urmează.

**Presă germană despre Ro-
 mânia.** Organul naționalist »Nationale
 Correspondenz« din Berlin, dela 11 Iulie
 Sub titlul *România și Maghiaria*, scrie:

»In zilele din urmă, ziarele maghiare
 au adus vestea, că România din toată Un-
 garia fac pregătiri pentru apropiatele ale-
 geri dietale.

»Aceste știri, ce se repetă din timp
 în timp, sunt deocamdata false și trebuie

reduse la frica ce o au Maghiarii de intrarea Românilor în parlament.

•Românii probabil vor încerca a-și scoate candidații lor în mai multe cercuri, dar părăsirea totală a pasivității nu e verosimilă până când va fi în vigoare ordonanța prin care partidul național român e dizolvat.

Laudând apoi activitatea deputatului Vlad, condamnă actul de dizolvare a clubului român dela Bistrița.

La temnița. Urednicul luptător național părintele Ioan Moța din Orăștie osândit la 2 luni temnița de stat pentru articolul „A murit Matia și cu el dreptatea” publicat în Libertatea, și-a început pedeapsa la 1 August, în temnița de la Cluj.

CU REVOLVERUL...

Fapta mișelească a lui Lăzărescu Lecanta, de a se face unelta celor cari vor să înăbușe strigătul de deșteptare al unuia din popoarele cele mai vechi și mai bine înzestrate ale peninsulei balcanice, a celor cari mai deunăzi au cerut sprijinul Europei civilizate, pentru a putea ajunge la o viață națională, — l'a dus la moarte. A știut bine că, vînzându-se protivnicilor, că, luându-și sarcina de a combate pe acei pentru a căror trezire lucruse atîția ani, aprindea ura nestinsă în inimile Armânilor, cari sunt frați buni cu Albanezii și la cari până astăzi e în floare răsunarea prin moarte, pentru un omor al unei rude sau pentru o insultă. La Albanezi și la Armâni e în floare vendetta și se consideră ca de datoria rudelor să nu lase nerăzbnat sângele sau nepurificată prin sânge onoarea atinsă.

Noi, cari cunoaștem așa de puțin pe frații nostri din peninsula balcanică și pe rudele noastre foarte de aproape, pe Albanezi, firește că nu ne-am fi putut închipui că atacurile și calomniile ce publica Lecanta în „Balcanul” puteau trezi urî atît de neîmpăcate; dar Lecanta însuși, dar Grecii cari l'au împins și l'au năimit pentru asemenea treabă, știau foarte bine ce sentimente trezeau în aceste suflete energice, dar primitive, în aceste, naturi impulsive, în cari arde flacăra sfântă a iubirei de neam, iubire de care Lecanta își bătea joc, atribuindu-le numai lâcomie de slujbe, numai dorul de a se înfrunta din budget, născocind ei o mișcare aromânească, despre care nimeni în peninsula balcanică nu vrea să știe.

Că imbolditorii mișei ai lui Lecanta știau că nu putea să se sfîrșească bine campania de calomniile ce plăteau, e sigur; iar Lecanta, se vede, că și-a închipuit că e prea înspăimîntător pentru a avea de temut ceva, ori cât ar înfrunta pe compatrioții săi. Și-a închipuit că-l va putea înfrunta, intrînd în mijlocul lor și spunîndu-le din viu graiu ceea-ce scria prin „Balcanul”. Dacă n'ar fi fost așa, ce căuta la „Macedonia”, în camera unde pe atîția din cei loviți prin „Balcanul” îl știa adunați? Dacă e adevărat, cum se pare, că declarase, că nu va mai veni la „Macedonia” până când nu va avea de gând să comită o crimă, atunci e de crezut că înarmat în revolverul se credea așa de grozav încât să facă pe adversarii să inlemnească. Tratînd cu dispreț, fătărit, pe Armânii naționaliști, ajunsese a-l crede chiar de-a binele ne în stare a-l ținea piept, când îl vor vedea cu revolverul în mînă?

Acuma, amănuntele adunate de instrucție și cele care circula în public, sunt destul de limpezi. Armânii, când l'au văzut intrînd în camera unde erau ei, sub cuvînt de a vorbi cu d-rul Carangiu, pe care putea să-l cheme prin chelner, dacă nu i-ar fi fost să-și braveze adversarii, firește că nu puteau să nu-l ceară să iasă afară și când, în loc de a se retrage, față cu numărul celor ce-l apostrofau, Lecanta a început a-l insulta, era tot așa de firesc să caute a-l da afară. Lecanta se împotrivesc și lovește cu bățul, ba văzînduse învins, scoate revolverul. Multă vreme n'a fost clar ce s'a petrecut la acest moment: tras'a Nuși Tulliu, în Lecanta, în tîiul glonte, îndată ce l'a văzut că scoate revolverul sau a tras după ce a văzut pe Ilie Papahagi omorî? Chiar dacă trăgea înainte, lucrul s'ar n puai explica, de oare-ce era evident că Lecanta avea să tragă și Tulliu ar fi crezut că-l împiedică de a ucide dintre naționaliști. Dar glonții din Lecanta au fost toți mortali, prin urmare e absurd de presupus că Lecanta ar fi putut trage, după ce ar fi fost lovit. Așa dar Lecanta a avut timp să scoată revolverul și să tragă în Ilie Papahagi, care vîzînd ce era să se întîmple, îl apucase pe la spate ca să-l dezarmeze, căci toți mărturisesc că pe Ilie Papahagi l-a împușcat, peste umăr, trăgînd îndărăt. Probabil aproape în același timp a tras și Nuși Tulliu în Lecanta. Se pare că Nuși Tulliu n'avea revolverul încărcat și că nici unul dintre ceilalți Armîni n'avea revolver.

Prin urmare, în împrejurările în cari s'au petrecut lucrurile, nu se putea altfel, căci dacă unul din naționaliști n'ar fi fost armat, probabil că Lecanta ar fi omorît căi-va din ei, ca fiind provocat și în legitimă apărare.

Judecînd lucru cum sunt în realitate, luînd pe oameni așa cum i-an făcut împrejurările,

drama dela „Macedonia” se explică și tot ce e în sul ei cade asupra lui Lecanta, trădătorul și vocătorul, care a crezut că va culege o glorie ușoară, dovedind devotamentul pentru pînii cel noi vîrsînd sângele naționaliștilor după ce se încercase a le pîngări idealul și onoarea.

Am ținut să arătăm această față a lucrului pentru a nu da loc la interpretări greșite a modelului nostru de-a vedea. De aici însă nu urmează că vom aproba pe acei, cari nu numai că gloriu făcî la fapta lui Nuși Tulliu, ca și cum acesta ar fi premeditat'o; ci chiar o dau ca model vrednic de imitat pentru pedepsirea altor „trădători”, cari presa bizantină l-a arătat de atîta vreme de atîtea ori vindictei publice. E alt-ceva a înțelege o faptă violentă, a o și scuza, avînd în vedere împrejurările în cari s'a petrecut, căci face și legea; dar a face din Nuși Tulliu un modius sau Aristogiton, un Brutus, și a-l da ca model vrednic de imitat, indicînd și vicetele o selbătăcie și o crimă, de care numai o presa a Balcanicilor nostri conservatori e în stare în frunte cu „Acțiunea”, care nu se sîfîște a apropia programul șefului real, „prin fier și foc” nu numai pentru epoca electorală, dar și căci ne pregătăm numai pentru alegeri, destul de departe încă.

Nu putem de asemenea a nu spune Armînilor naționaliști că față cu Lecanta și alții din singura armă e disprețul; căci, dacă nu găseam unul care să-l lovească pe trădător, căte zile în urmă și dacă, vîzîndu-l că intră în cafenea, s'ar fi făcut că nu-l ved, cu bună seamă că nenorocirea care ne-a răpît pe Ilie Papahagi nu se întîmpla și nu se dădea mijloc Grecilor să exploateze această întîmplare contra aspirațiilor noastre în Balcani. În România, cel puțin, erau datori să-și înfrîneze mai mult patimile.

(„Voința Națională”)

Războiul ruso-japonez.

Telegramele din 2 și 3 August aduc răși știrea despre noi învingeri japoneze. Generalul japonez Kuroki, care amenință serios Liaoyangul, a bătut de două ori pe Rusia La Kuolintșu și Iankulin, unde Rușii au fost concentrați mari forțe pentru a primi pe japonezi. La Kuolintșu Rușii au avut 2 de visit, ear la Iankulin 2^{1/2}. Prima poziție a Rușilor a fost luată la 31 Iulie, ear a doua la 1 August. În lupta dela 30 Iulie a per-

NAPOLÉON BONAPARTE.

(Urmare.)

Acum se pregătira pentru alegerea miresei. — Napoleon ar fi voit să ia de soție pe sora țarului Alexandru, pe Ana, dar el dădu întietate curtel din Viena, unde îl primira de asemenea bucuros pe puternicul pețitor. Fata cea frumoasă a împăratului Francisc, tinăra Maria Luiza, fu aleasă. Serbarea cununiei s'a celebrat în 11 Martie 1810, la Viena. Dujmanul dela Aspern, archiducele Carol, representă la cununie persoana împăratului francez. În 13 tinăra împărăteasă plecă spre noua sa patrie.

Napoleon aștepta pe mireasa sa cu mare pompă în Compiègne. Dar neputîndu-și stăpîni neastîmpărul, nu se ținu de ceremonia prescrisă, ci însoțit numai de regele de Neapol, plecă în secret pe o ploae torențială din Compiègne. Așteptă pe mireasa sa retras sub coridorul unei biserici de sat și îndată ce aceasta a sosit, sări la ea în trăsura și astfel sosită amîndoi la Compiègne.

Cununia părechei imperiale fu urmată de sîrbări strălucite și acestea se repetară peste un an, când se împlini dorința lui Napoleon și Maria Luiza născu în 20 Martie 1811 un băiat. Bubiutul tunurilor anunța populației din Paris, că stăpînul lumii i-s'a născut copil. Mititelul primi deja în leagăni titlul de „regele Romei”.

Cine ar fi crezut atunci, că atotputernicul bărbat, a cărui toate dorințe i-s'au împlinit, stă în marginea prăpastiei?

XV.

Țarul Alexandru s'a urît încetul cu încetul de starea cea atîrîtoare, în care a ajuns prin păcile dela Tilsit și Erfurt. Faptul că Napoleon a luat de soție o principesă austriacă, ear nu rusească, îl atînsese simțul de ambițiune, până când înștiințarea principatului de Varșovia lovia chiar în interesele lui politice, și astfel relația dintre el și puternicul împărat francez luă caracter tot mai rece.

Și fiind-că Napoleon respinse de repetite ori pretenziunile curții rusești, care cerea ca Napoleon să promită în mod solemn, că n'are intenție de-a face să reînvie Polonia, — țarul Alexandru încetă în țările sale blocul continental, care oprea comerțul Angliei în Europa și încă, voind să mărească paguba Francezilor, dădu de aci încolo mărfurilor engleze tot felul de privilegii.

Napoleon dovedi la început multă temperanță și numai prin nunciul său din Petersburg, prințul de Vicenza, își da silință ca să amelioreze dispozițiile sufletesti ale adversarului, dar când acesta, neînțelegînd adevăratele cauze ale acestei concesiuni, luă drept frică dorința sinceră pentru pace și sentimentul de maiestate a lui Napoleon și urgenta în mod imperativ evacuarea Danzigului și desființarea principatului de Varșovia, — ajunse Napoleon la convingerea, că trebuie să decidă soartea conflictului earși cu arma și se apucă energic la preparativele expedițiunii împotriva Rusiei.

Împăratul Napoleon părăsi Parisul în 9 Maiu, 1812, însoțit de soție-sa și suita, ear în

17 al lunii amintite sosi în Drezda, unde, afară de monarhia Austriei și Prusiei, l'a întîmpinat solemn grupa strălucită a domnitorilor și principilor. Aci se oglindea gloria și puterea lui Napoleon în toată splendoarea și mărimea sa și sutele de mi, cari veniseră din depărtare mare spre a vedea cel puțin odată pe cel mai vestit om al lumii, îl admirau nu ca pe omul, ci ca pe vr'un semizeu.

Pe el însă nu l'au putut amîți și captiva omagiile de supunere și admirare acestei mărete societăți și luîndu-și rămas bun dela nevastă-sa, sosi peste câte-va zile în mijlocul armatei sale. Cam vr'o 400 000 oameni, 1300 de tunuri și o cantitate grozavă de muniții și proviziuni, stătau la dispoziția lui și ceea-ce marea probabilitatea succesului desevîrșit, era nemărginita în-sufletire, pe care el o știa deștepta, nutri și mări în inima generalilor și soldaților săi în chip măestru pentru persoana lui și războiul.

După vechiul său obicei galopă și acum de-alungul frontului coloanelor de atac, răsplăti și avansă mulți războinici viteji și provocîndu-se într'un manifest însufletitor la gloria primei expedițiuni din Polonia, asigură pe soldați, că această a doua se va termina tot așa și va șterge pe veci nefasta influență, pe care o exercită Rusia în cești cincî-zeci de ani din urmă asupra destinului Europei.

Țarul Alexandru aștepta atacul cu o putere armată aproape identică. Generalii supremi îl erau Barclay și Bragation.

Armata franceză se apropia din trei direcții. Într'o aripă era Eugen de Beauharnais cu

generalul rus Keller. In ziua asta de alt-cum toate trei armatele japoneze au atacat pe Ruși, pe cari i-au bătut din toate părțile.

Ziua mare pentru Ruși se apropie. Kuropatkin este strămtorat din trei părți și amenințat cu închidere din partea celor 3 armate japoneze, cari operează acum concentric.

Drept aceea generalisimul rus Kuropatkin, fiind bătut și la Haitşeng, cum vestește de depeșă dela 4 August, grăbește cu mare zor să se retragă în jurul Liayangului, unde are de cuget să primească lupta decisivă. În urma izbânzilor de până aci reportate de japonezi, Kuropatkin a fost pregătit planul de a se retrage cu întreaga lui armată la Mukden.

Cum însă Kuroki îi stă în cale, generalisimul rus s'a văzut silit să renunțe la acest plan, dacă nu voește să expună pericolul aripa dela sud a armatei sale, de a fi nimicită de către armatele lui Oku și Nodzu. Această împrejurare încă este un motiv foarte ponderos pentru Kuropatkin, de a nu întârzia mult, ci, cel puțin, dacă căderea Rusiei în Mandjuria este hotărâtă de soarte, atunci să cadă în luptă dreaptă. Dar căderea asta va fi una dintre cele mai rușinoase și desastroase, de cari încă nu s'a pomenit în istorie. Ea va aduce Rusiei totdeauna aminte de deruta suferită în Extremul Orient în urma lăcomiei de a cuceri teritoriul cu șarlatanie, ear dacă asta nu reușește, cu arma. Actualul țar, Nicolae II va putea face ca odinioară regele Persiei, Daraivus după ce a căzut dela Marathon, punând un curtean al său să-i rostească de câte ori numai îi aducea prânzul pe masă: Slăpâne, adu-ți aminte de Japonezi!

Dăm aci următoarele telegrame mai importante:

Tokio 2 August. Generalul japonez Kuroki după o măsurare înverșunată de două zile, a bătut pe Ruși eri în două lupte: la Iusulikin și la Iantşelling.

Berlin 2 August. Lui „Berliner Tageblatt“ i-se raportează din Liaoyang cu datul de eri: Aici a ajuns vestea, că la 1 August

la sud de Haitşeng toată ziua a fost o mare luptă. Rușii au avut mari pierderi.

Berlin, 2 August. Corespondentul lui „Berl. Tagbl.“ din Liaoyang raportează la 4 ore după amiază cu datul de 2 August următoarele: La 31 Iulie a fost spre ost de Anping o mare luptă între Ruși și armata lui Kuroki. Pierderile Rușilor sunt considerabile. Trupe de întărire sunt pe drum. Se vestește, că marele duce Nicolae-vici va lua comandamentul suprem asupra armatei reorganizându-se.

Tokio, 2 August. Generalul japonez Kuroki raportează: Armata noastră a atacat pe dușman la 30 Iulie înainte de răsăritul soarelui. Oastea contrară ținea ocupate pozițiile Kuolintşu și Iankulin, situate la 6 mile dela trecătoare Motien. Ambele locuri sunt la o distanță de 25 mile de Liaoyang. Trupa rusească dela Kuolintşu a constat din două divizii și artilerie corespunzătoare. Operațiunile s'au făcut după un plan stabilit și la apusul soarelui ambele flancuri ale armatei rusești au fost bătute. Cum însă dușmanul era foarte întărit, nu l-am putut scoate din pozițiile ceea-ce abea pe la amiază am reușit. Pe Ruși i-am gonit 4 mile spre vest. La Iankulin Japonezii au avut 2 divizii și jumătate și 4 baterii. La apusul soarelui au ocupat pozițiile adversarului. Rușii au resistat cu îndrăjire ear noi am fost siliți să petrecem noaptea în tabără. La 1 August în zori am îndreptat un nou atac contra Rușilor, cărora pe la 8 ore dimineața li-am luat toate înălțimile ocupate. Acum cercetăm pierderile îndurate. Mai multe tunuri rusești au căzut în mâinile noastre. În luptă în cursul operațiunilor a împinat mai multe greutăți, de oare-ce a trebuit să urcăm tot locurile prurupte, așa că artileria noastră n'a putut avea loc corespunzător. Căldura e de 40°C.

Petersburg, 3 August. Agenția telegrafică rusă vestește cu datul de eri: Se menține vestea, că pe întregul front de trei zile urmează o luptă înverșunată.

Berlin, 3 August. Lui „Lokal-Anzeiger“ i-se raportează din Tokio: Conform rapoartelor amănunțite sosite aici, Japonezii strim olesc de present foarte rău pe Ruși, cari se apără desnădejduit, însă și acum au căzut mai mult ca 1000 prizonieri.

Tokio, 3 August. Sâmbăta trecută și Duminecă s'a dat la Tomuşeng o luptă înverșunată. Japonezii au luat acest loc împingând pe Ruși la Haitşeng, cari au lăsat pe câmpul de luptă 1500 morți și șese tunuri. Pierderile Japonezilor sunt 400 morți. Rușii au ocupat la nord de Tomuşeng un șir de coline, pe cari le-au în-

tărit bine. Japonezii au ocupat colinele situate la sud. Atacul a început Sâmbătă. Duminecă dimineața Rușii strămtorau rău aripa stângă a armatei japoneze. După ce însă și Japonezii au primit întăriri, au alungat pe Ruși spre Nord. Aripa dreaptă japoneză a fost expusă unui foc vehement, care a împiedecat înaintarea Japonezilor. Spre seară Rușii au fost bătuti suferind mari pierderi. Artileria a împiedecat pe Japonezi să urmărească pe Ruși, cari s'au retras la Haitşeng.

Amănunte la războiu.

Știrile sosite până la 28 Iulie completează ce știm asupra luptei dela Daciciao. Frontul rusec se întindea dela calea ferată până la munți spre răsărit. După-ce Japonezii au ajuns la vârful munților, poziția Rușilor pe coastele lor n'a fost de ținut. Iar când o coloană japoneză i-a atacat înspre răsărit dela Dalin, retragerea s'a supus. Zarubaief a fost însărcinat a apăra retragerea ocupând o poziție, spre munți la sud-est de Haiceng, la Nantaling, unde a stat până ce centrul rusec s'a retras pe la Daciciao spre Nord. Vitejia ostașilor lui Zarubaief a fost mai pe sus de ori-ce laudă, colonelul Uspensky a fost rău rănit și Rușii siliți a se retrage.

Generalul Oku vestește că la Daciciao s'a luptat cu cel puțin 5 diviziuni rusești, cari aveau 100 de tunuri și se întindeau pe un front de vre-o 10 mile.

La lupta dela Daciciao n'a luat parte armata dela Takusan, care se mișcă spre N.-Vest și a câștigat o biruință asupra Rușilor la Panling, Vineri. Japonezii au răsbăt pe Ruși și i-au silit la retragere prin mai multe atacuri de noapte.

Japonezii lui Kuroki au ocupat Chatao, ceea-ce le întărește foarte mult poziția, deschizându-le drumul aripai drepte spre Liaoyang și Mukden și pune în comunicație centrul cu aripa dreaptă (28 Iulie).

Nemirovici Dancenko zice: „Japonezii sunt maestri în cercetarea terenului și se pricep a-și așeza cu dibăcie bateriile, așa că Rușii nu pot pătrunde la dinsele. Mișcările Japonezilor sunt necunoscute de Ruși, așa că surprind totdeauna. În noaptea spre 15 au reușit, nebăgați în seamă, a înainta asupra aripai noastre drepte două diviziuni și a schimba din loc pe celealalte. De năprasună se arată Japonezii, unde-i aștepti mai puțin. Bateriile Japoneze sunt legate cu comandamentul central prin telefoane, heliografe, telegrafie fără sirmă. În ori ce moment știu cum se află și ce fac toate părțile armatei lor.

50.000, în cealaltă regele Westfaliei cu 80.000 și în centru Napoleon cu 200.000 oameni.

În 23 Iunie ajunseră la râul Niemen. Împăratul căută în persoană un vad potrivit pentru trecerea armatei și când, cu această ocazie, râul se împiedică și-l aruncă în nisip, niște preziceri superstițioase considerară acest accident de un presemn rău. La trecerea râului se mai întâmplă și altă nenorocire. Un batalion polonez al gardiei călare se aruncă la porunca lui Napoleon în valuri, ca să înoate la celalalt mal, însă curentul apei i-a luat cu sine și asupra multimei uriașe, care stătea locului fără a le putea ajuta, făcu o impresie zguduitoare când acești nenorociți, dispărură în momentul cel rece strigând cu un glas: „Vive l'empereur“!

Poporul polonez salută pretutindeni cu însufletire plină de speranță și ca pe un mântuitor pe Napoleon și o adunare națională, care se ținu în Varșovia sub prezidența printului Adam Tartorsky, dându-și viuă expresie despre simpatia sa către Napoleon, ceru dela el print'o delegație separată reinființarea Poloniei. Napoleon primi foarte amical și încurajă pe patrioții polonezi să țină unul cu altul, ear tot se feri a da promisie hotărâtă, că nu va să-i streineze dela sine în aceste momente dificile pe aliații săi: împăratul austriac și regele prusian.

Trupele franceze pătrunseră repede și șeză zicând fără nici o pedecă în inimă rusească. Câte-o împuscătură și la punctele mai îndepărtate câte-o încăerare mai mică arătau numai, că războiu. Rușii se retrageau după un plan anu-

mit, căci în mai multe cazuri, când Francezii îi erau pe urmă și bătălia se părea de inevitabilă, într'o singură noapte dispărură earăși așa, încât dușmanul surprins de abea mai regăsea urma lor.

În Viena petrecu Napoleon 20 de zile. Aci îl ajunse prima neplăcere mai mare. Regele Westfaliei, Jerome, adică nu îndeplini punctual ordinele lui Napoleon și lăsa să-i scape din mână pe Bragation cu cei 40.000 oameni ai săi, când era aproape împresurat, deși prinderea acestor trupe putea să fie decisivă pentru întreaga campanie. Napoleon îl pedepsi cu aceea, că numi în locul lui pe Davvust, ear din parte-i Jerome, simțindu-se ofensat în demnitatea-i de rege, răspunse cu aceea, că părăsi definitiv armata.

La 26 Iulie Rușii se opriră în sine lângă orașul Vitepsle și formară linie de bătălie. Napoleon lăsa trupelor sale un timp de odihnă de două zile, ca astfel să dea în 28 Iulie cu atât mai mare lovitură dușmanului. Într'aceasta se deteră mai multe încăerări, pretutindeni cu detrimentul Rușilor, cari cu toate că aveau poziție mai favorabilă se răuțiră fiind de o pădure deasă și nu mai aveau decât înănci, și deși se luptaseră vitejește încă n'au fost în stare de a păși pe pozițiile cele bune, din cauza atacurilor vigoare ale francezilor.

CALATORIA IN AMERICA.

Compusă de: Atanasiu Opra, econom din Cerneghaz și emigrant în America

Frunză verde ca foaia
Rău mă doare inima,
C'am plecat din țara mea
Plecat spre America.

Când d'acasă am plecat
Ziua bună m'am luat:
Dela gradina cu spin
Dela părinți și vecini,
Dela gradina cu flori
Dela frați, dela surori.

Frunză verde de colie
Rămas bun dela soție,
Frunză verde de colii
Rămas bun dela copii.
Dumnezeu sfântul va ști
Gând noi ne-om mai întâlni.
Sărutând pe toți pe rînd
M'am luat pe drum plângend.

Cine au făcut jelele
Misler cu vapoarele,
Din Bremen bilet luând
Ni-am dus toți în tren pe rînd,
Trenul dacă s'a încărcat
Cu noi repede a plecat,
Și mergend vre-o patru ore
Am ajuns la apă mare,
Căci trenul i-s'a gătat,

Din Braşov.

Primum din Braşov următoarele :

Onorată Redacţiune!

Vă rog să binevoiţi a publica în proximal număr al preţuitului D-Voastră ziar următoarele :

„In 21 l. c. am trimis d-lui Dr. A. Muresianu spre publicare comunicatul de mai jos, cu rugarea să-l publice în numărul de azi. Dînsul mi-a răspuns, că nu-l poate publica azi, că nu l'a cetit etc. Fiind vorba de a informa exact publicul cetitor asupra unei chestiuni de mare importanță, sulate ca din senin, și crezînd necesar a nu lăsa timp mult la mijloc, ceea-ce era chiar în interesul cetitorilor „Gazetei“ să aște momentan starea lucrurilor, am fost necesitat a cere ospitalitatea altui ziar mai culant și mai în conștiința datoriei publicistice și astfel Vă rog a-l publica D-Voastră împreună cu această notiță introductivă“.

Primiți, Domnule Redactor, asigurarea osebitei mele considerațiuni.

Arseniu Vlaicu,
director.

Lăsăm să urmeze aci articolul adresat «Gazetei» :

Braşov, 20 Iulie 1904.

Domnule Redactor!

Față de comunicatul apărut în prețuitul D-Voastră ziar Nr. 159 de azi sub titlul: *Licitarea moșiei „Sudiții“*, în care se susține între altele :

„Experiențele făcute de vechiul comitet cu administrarea în regie proprie a moșiei „Sudiții“, în cei din urmă 2 ani, au fost din cele mai triste, avînd un venit material problematic și deprimător“, mă simt dator, ca fost membru al vechiului Comitet, să dau Cu. Public unele lămuriri cu cifre autentice, pentru-ca să fie deplin și exact informat.

Moșia „Sudiții“ fusese arîndată înainte cu 20 de ani cu arînda anuală de *Lei 27000*. In anul 1893 a arîndat-o vechiul Comitet cu *Lei 52950* arînda anuală, pe 9 ani consecutivi. Espirînd la 1903 acest termen, comitetul vechiu a încercat în decurs de doi ani 4 licitațiuni, dar suma maximală oferită a fost numai *Lei 40.000*. Cu această arînda Comitetul vechiu nu o putea da pe 9 ani, parte pentru-că Biserica ar fi perdut față de trecut *Lei 116.550*, parte pentru-că

avea și are și astăzi convingerea, că *regia proprie trebuie să aducă mai mult plus* că pămîntul nu se istovește, țeranul nu e exploatat și arîndașul, ori cine ar fi trebuie să câștige ceva din moșie.

Astfel, în contra unor păreri cari erau aplicate să dea moșia și cu *Lei 40.000* arînda anuală, și la stăruința domnilor I. A. Lupan, G. Navrea, St. Stinghe, V. Voina, A. Purcherea și a mea, Comitetul vechiu a decis *regia proprie pe trei ani* și a și întreprins-o începînd cu anul agricol 1903. A cumpărat mașini, vite etc. de circa *Lei 29000* și a început lucrarea.

Pe baza bilanțului încheiat la finea lunii Decembrie 1903 rezultatul a fost, că pe lângă arînda veche de *Lei 52950*, anul agricol 1903 a mai produs încă peste *Lei 41300* venit curat, din care avea să se subtragă 10% amortisare dela suma investită în zestrea moșiei, adică *Lei 2900* și tantiema convenită administratorului din venitul curat cam *Lei 4000*.

De observat e, că la bilanț porumbul și celelalte produse din magazine, au fost evaluate exact cu prețurile oferite înscris la comitet în Octombrie 1903, unde se află ofertele, pe când în sezon Februarie, Martie 1904, porumbul de pildă se putea vinde cu *Lei 64* chila, sau cu *lei 8* la chila mai scump, așa încât la circa 700 chile porumb revine un plus de câștig curat de *Lei 5600*.

Venitul bilanțului real e așa-dar pe 1903 de *Lei 46.900*, din care scăzînd amortisarea și tantiema la un loc cu *Lei 6900*, rămîne pentru biserică un venit net, peste arînda veche de *Lei 40.000*.

Acest singur an de experiență pentru vechiul comitet a dat rezultate strălucite și un venit material sigur și îmbucurător, nu însă cum îl caracterizează numitul comunicat.

Experiența anului al doilea agricol 1904 a făcut-o noul comitet și nu o cunosc din acte, ci numai după informațiuni demne de credință. In anul acesta recolta ar fi :

800 pog. grâu, 600 chile à 80 lei	fac	Lei 48.000.—
Mazăre, orz, ovės etc.	„	1.200.—
Porumb 400 chile à 80 lei	„	24.000.—
Erbărit, fên etc.	„	16.000.—
	Total.	Lei 89.200.—

Din această sumă scădem arînda de *Lei 52.950* și cheltueli de administrațiune *Lei 25000*, la un loc *Lei 77.950* și tot rămîne și pe acest an agricol, *reu cum n'a mai fost altul de un veac în România*, un venit curat de aproximativ *Lei 11.250*.

Deci nici experiența anului al doilea agricol, făcută de noul comitet într-un an de pacoste, nu poate fi tristă, nici venitul problematic și deprimător, ci și aci deplin satisfăcător.

Ast-fel pentru anul agricol 1903 și 1904 obținut, peste arînda veche de *Lei 52.950* venit net de *Lei 51.250*.

La arîndarea făcută în 18 l. c. s'a obținut arînda anuală de *Lei 56200*, sau cu de *Lei 52950* anual mai mult decît arînda veche de *Lei 52950*, căci dările județene, comunale etc, cari fac an cam *Lei 1600*, le plătia și arîndașul vechiu, eu în timpul regiei au intrat în cheltueli generale. Plusul acesta de *Lei 3250* anual face în 9 ani *Lei 29250* mai mult față de trecut.

Comparînd însă acest plus cu beneficiul al regiei proprii pe anii 1903 și 1904 de *Lei 51.250* vedem că *regia proprie a produs în doi ani* dîntre care unul bun și unul de tot rău, *Lei 22000* mai mult decît arîndarea atît de lungă dată în 9 ani.

Cifrele, a căror esactitate o dovedesc actele esistente la Comitet, vorbesc destul de elocvent și rămîne la aprecierea cetitorului just să judece dacă Comitetul vechiu sau celui nou îi revine vre-un merit ori vre-o vină, când și-a făcut numai simplu datoria în conștiință, restul depinzînd de împrejurări.

Primiți Domnule Redactor, asigurarea stîmtească ce vă păstrez.

Arseniu Vlaicu.

Din străinătate.

Ruptura dintre Franca și Vatican

Intregul personal al legatiunii franceze la Vatican a plecat. Nainte de a pleca fost cassat steagul și emblema de pe edificiul ambasadei.

Secretarul de stat papal Merry del Val a declarat, că zilele astea va pleca la Castelgandolfo în vilegiatură, ceea-ce dovedește că în Vatican afacerea rupturii este privită calm.

Pontificele a primit Marți în audiens pe episcopul francez *Le Nordez*, care plîngînd a cerut iertare. Pontificele l'a mângăiat, să aibă încredere în dreptatea sfîntului oficiu. Apoi i-a zis :

— Dreptatea este pe partea noastră și avem credință în D-zeu, că nu va părăsi biserica sa în această luptă nebună, pe care au pornit-o în contra noastră sectarii.

Din Roma se telegrafează de altcundă că încurînd papa va scoate o carte altă

Căci drumul de peste apă
Nu poate trenul să-l treacă.

Pentru drumul de pe apă
Stă vaporul și ne-așteaptă,
Și noi vaporul vîzînd
Ne'am dat jos din tren pe rînd
Și am intrat în vapor
Lăsînd uscatul, cu dor.

Atunci toată națiunea
Ridicînd pe frunte mâna,
Și cerînd în limba lor
Dela Domnul ajutor.

Vîntul bate, valuri face
Și șuerul nu mai tace,
Cum valul mare venea
Vaporul se legăna,
Și oamenii 'nspăimînta.

De apă dac 'am scăpat
Foarte voioși am plecat,
La tren pe pămînt uscat,
Să ne ducă, ca și vîntul
Până unde ne stă gîndul.

Foaie verde, de săcară
Rămîi tu, iubită țară,
D'oi trăi să te vîz eară
La o altă primăvară.

Foaie verde, de stejar
Ce plîngi maică cu amar
Cum no-i plînge ne'ncetat,

Eacă-i vremea de plecat.

Maică, măicuța mea
Nu-mi mai plînge soarta rea,
Căci, mă duc acum te las
Cu mult dor și cu năcaz.

Eu mă duc în alte țări
Unde nu sunt primăveri,
Dar să știți măicuța mea
Că eu tot nu te-oî uita,
Colo la 'nflorit de flori
Te-oî dori de multe ori.

Suffă vîntul peste spini
Mândra mea de ce suspini,
Răbdă inimăra mea
Că azi, mîna, ori poimîne,
Te-oî aduce și pe tine,
'N America, țară bună
Unde voinicii s'adună,
Ear Bănatu-i țară rea
Toți voinicii, fug din ea.

Cine mă scoate din sat
N'aibe locul alinat,
Nici un lemn uscat de cruce
Nici la groapă cine-l duce,
Nici lemne de copăceșu
Nici nu-l țerte Dumnezeu,
Căci așa m'am străinat
De și satul n'am uitat.

Oh, Bănuț, cum frumoasă
Rămîi de mi n sănătoasă,

Căci din tine eu mă duc
Cu jale și cu dor mult,
Ca să umblu țări departe
De părinți 'n străinătate.

Codru-i mare și 'nfrunzit
Eu sunt tare amărît,
Ieu străin și supărat
De neamuri înstrăinat.

Frunză, verde, păr frumos
Rămîi taică sănătos,
Eu mă duc pe drum în jos
Și tu maică să trăești,
Pe mine să mă jelești.

Frunză, verde, ca foaia
Du-mă Doamne 'n țara mea,
Frunză verde din doi brazi
Dumă Doamne 'n Ciernegihaz,
Dumă Doamne și mă lasă
La numărul șapte-șasă,
La copil și la nevastă.

Acela mai ști ce-i dorul
Care trece cu vaporul,
Cine poate dor să poarte
Lasă vie 'n miază-noapte
Miază noapte 'n Nevior
Ca să poarte mare dor,
Și să vină 'n vest Wergine
Și să lucre în rînd cu mine.

BURSA.

Bursa de cereale și efecte.

CEREALE:

— Cursul pieței din Budapesta. —

— 3 August 1904.

GRÂU.

per 50 kilograme coroane

Grâu nou dela Tisa	— — — —	11.25—11.05
" " din Banat	— — — —	11.—10.70
" " din Bacfa	— — — —	10.80—10.70

ORZ.

Orz	— — — —	6.50—6.25
-----	---------	-----------

SĂCĂRA.

Săcară din jurul Pestei	— — — —	7.85 — —
-------------------------	---------	----------

PORUMB.

Porumb	— — — —	7.20—7.—
--------	---------	----------

OVES.

Ovės	— — — —	7.45—7.—
Rapița	— — — —	10.55— —

Prețuri de încheiere oficiale:

Grâu de toamnă (Oct.) c.	— — — —	10.64—10.65
Săcară de toamnă (Oct.) c.	— — — —	8.24—8.25
Ovės de toamnă (Oct.) c.	— — — —	7.24—7.25
Porumb pe August	— — — —	7.09—7.10
" pe Maiu 1905 c.	— — — —	7.24—7.25

— 1 August 1904 n.

Grâu 76 klg.	— — — —	8.90—9.—
" 77 "	— — — —	9.—9.05
" 78 "	— — — —	9.10—9.15
Săcară 50 "	— — — —	6.40—6.50
Orz 50 "	— — — —	5.30—5.35
Ovės 50 "	— — — —	5.80—5.90
Porumb 50 "	— — — —	6.00—6.10
Rapița 50 "	— — — —	8.70—8.75

MONETE.

Aur, magh. ori austriac, bătut	11.43 11.35
" " " " rotund	11.33 11.27
" " " " piesă de 8 fl.	19.06 19.01
" " " " piese de 20 franci 1906.	19.01
" " " " piese de 20 marce	23.54 23.44
" " " " lire turc.	— — — —	— — — —

Nota de bancă germană (100 ma.)	117.20 117.47
" " " franceză (100 fr.)	95.32 95.02
" " " italiană (100 lir.)	95.40 95.10
Ruble de hârtie piese	2.54 2.53
Nota de bancă românească (100 lei)	94.70 95.40
" " " sârbească (100 den.)	92.50 95.—
98. — Los al impr. serb. per. cu stampila austr. 13 Ian. 1902 94.8—3

LOSURI.

Val. nom.	Bani	Marfă.
10. — Losuri „Bazilika“	19.50	21.50
10. — " " cu stam. austriacă	21.—	23.—
" " " bilet	6.—	8.—
200. — Impr. oraș. Vien. din	510.—	525.—

80. — Los al orașului Buda	cu	155.—	165.—
80. — " " " " stampilă austriacă.		160.—	170.—
4. — Los „Jó sziv“		9.75—	10.75—
4. — " " " cu stampă austr.		9.75—	10.75—
10. — Los al crucii roș. magh.		27.—	29.—
10. — " " " cu st. aust.		29.—	31.—
24. — " " " bilet de câștig		9.—	11.—
42. — Los al crucii roșie ital		42.—	44.—
	cu stam. Austriacă	45.—	47.—
20. — Los al crucii roșie austr.		54.—	56.—
200. — Los al inst. de cred austr.		460.—	470.—
84. — Los Pálffy		160.—	170.—

INSERTIUNI ȘI RECLAME.

Stabiliment de Hydrotherapie.

„Wällischhof.“

Stațiune de tren și poștă Brunn — Maria — Euzersdorf, 30 min. departe de Viena. 236

Arangiamet modern

(pe lângă hydrotherapie completă, băi electrice, de aer de soare, massage, electrisare, gimnastică svedă etc).

Prețuri moderate

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul stabilimentului: Dr. Marius Sturza.

IN ARAD

(Legelö sor Nr. 28)

este de vânzare o casă cu un mare intravilan în colț.

Informațiuni se pot afla în cancelaria advocațională Dr KERTÉSZ MIKSA, Palatul Minorităților.

Vinedcarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gîngășă a se prezenta odată în persoană pentru că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspîndirea și starea boalei, ori cât de adînc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei examiniări poți cu singuranță afla și calea pe care ajungi la vindecarea răului, ceea ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împedeoca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci să-și desorie boala cu deamăruntul și după ce va fi examinată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare pune marcă de răspuns. După încheierea curei, scrisorile se ard sau la cerere espreasă se retrimite.

Un astfel de leucitor și curățitor e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII Kerepesi-ut 10) unde cu bunăvoință și conștientiositate capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale unde i se curăță sângele bolnav, nervii i se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metodeli sîu propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de beșică, de țeve, de testicule, de șira spinărei, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, poala albă, boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele seculare femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă totuși dr. Palócz dela 10 ore în. a până la amiază).

Adresa: Dr. Palócz medic de spital, specialist. Budapesta VII, Kerepesi-ut 10. 227

Primul
și singurul institut
specialitate p. sp
și curățirea ruf

306 al lui

Bettelheim K.
ARAD, Aulich Lajos-u. 2.
Nr. Telefonului 184.

Biroul de credit reforme și de încasare

Temesvár-Józsefváros, Küttl-ut 3 szám.

da informațiuni și deslușiri confidentiale atât în afaceri deosebite cât și despre lucruri grivate de pretutindeni în țeară și străinătate, în modul cel mai conștientos și discret.

Primește

contra honorar moderat afaceri de încasare dela comercianți și industriași, în cazurile pretensiunilor dubioase pe cale pacinică ori procesuală, mai departe

mijloc este

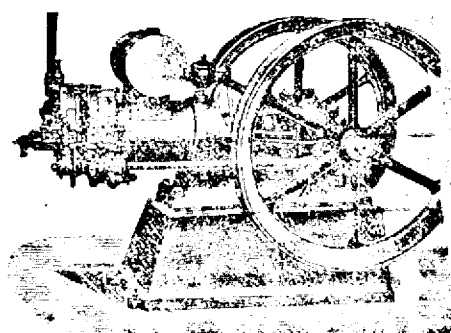
afaceri de împrumut și financiare, achitarea datoriilor, precum și vinderea și cumpărarea de bunuri și realități.

Escompturi de cambii. Losuri în rate.

Numărul Telefonului 86.

Birou de mecanica și atelier de mașini.

Intreprindere de instalațiuni de gaz și apaducte.

BEER ISTVÁN
inginer privat.

TEMESVÁR-JÓZSEFVÁROS, Küttl-ut

Tot felul de instalațiuni de iluminare de orice sistem, deposit de reflectori, în instalațiuni de bai și closete.

Executare specialistă de repararea mașinilor și cazane.

Planuri și bugete gratuite.

Numărul Telefonului 86.

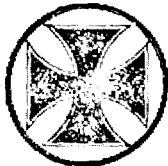
au stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86987.

Volta.

Nu e leac secret.

decă și inviorează sub garanție.

...succesă, vindecă
...tra durerilor de
...dinti, migrene,
...decarea circei
...anemie, amu-
...de ureche, bătae-
...sgârçuri de inimă,
...al greu, sgârçuri de sto-
...pofel de mâncare, răceală
...icioare, slăbirea peste tot,
...gră ischias, uduul în pat,
...omnia, epilepsia, circula-

ția neregulată a sângelui și con-
tra multor altor boale, cari la
tractare normală a medicului
se vindecă prin electricitate.
Insusirea acestui aparat este,
că vindecă nu numai din timp
în timp, ci introduce constant
în corpul omenesc binefăcătorul cu-
rent, când pe deoparte vindecă
cu succes boalele aflătoare, eară
pe de altă parte e cel mai bun
scut contra îmbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurărei, că acest aparat
ale vechi de 20 ani.

În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii,
cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate vedea aceste
scientul, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca prin apa
primește banii înapoi.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul
atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu
fundat cu aparatul „Volta”, care atât în Germania, cât și în
aria a fost oncios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu
netic prin deosebita-i putere vindecătoare, e în genere cunoscut,
și răspândit.

Chiar și iestinatatea ostraordinară a crucei mele electro-magne-
mandă cu întetire.

Aparatului mare e Cor. 6.

folosibil la morburii învechite.

Prețul aparatului mic e Cor. 4.

folosibil numai la copii și la femei de consti-
tuție foarte slabă.

Locul central principal de vânzare și espedare pentru toară
te e:

Albert, Budapesta, V., str. Vadász 42. K
colțul str. Kálmán.

Asigurați: viața, zestre, capital de întreprindere, rente, cazul
morții, spese de înmormântare!

Agentura principală în Arad.

A BANCEI GENERALE DE ASIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSYLVANIA“

nesce oferte pentru asigurări din comitatele: Arad, Bichș, Bihor,
ad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal și le efeptuesce pe lângă cele
mal favorabile condițiuni:

1. În ramul vieții: capitale cu termen fies, rente, zestre pentru fetițe, capital
ntreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste
urmă dela 50-500 cor. se plătesc la moment în ziua morții întemplate;
2. În ramul fecului: clădirii de tot felul, mobile, mărfuri, produse de câmp ș. a.;
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine, recvisite ș. a. prin spargere;
4. Contra grădinei: grâu, secară, orz, cucuruz, ovės, viă (vinea), plante in-
male: cânepă, in, hmei, nutrețuri, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la agenturele noastre
unde și cercuale mal în fiesce-care comună și direct prin

Agentura principală „Transsylvania“ în Arad.

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 899.

423 -168

Asigurați contra furăturilor prin spargere: bani și
tot ce aveți de preț!

Cel mai preferit, mai bun mijloc de colorare a părului e

MELANOGENE

in culoare neagră și brună.

Cu preparatul acesta șescelent și nevinovat, per
barbă, mustați în cinci minute se pot colora în negru
ori brunet. Coloarea e constantă și nu se poate osebi
de culoarea naturală, nici cu săpun, nici apă caldă, nu
se șterge și nu murdărește.

E nesticăcios și modul de folosire foarte simplu.

Prețul 2 cor. 80 fl.

244

Ori-ce per carunt își recapătă culoarea naturală prin
folosirea preparatului

Hair Regenerator alui Földes

Acesta nu e farbă, ci un preparat care redă fru-
museța naturală a părului. Astfel perul blond devine
iar blond, cel brun-brun, cel negru-negru. Prețul 2 cor.

Pentru a face perul blond.

Preparatul acesta, în câteva minute putem preface
ori-ce per în culoare atât de plăcută, surie, în culoarea
cânepii, ori cenușie, ori în vre-o altă culoare blondă,
fără a ataca perul. — Prețul sticlă mică 1 cor., sticlă
mare 2 cor. Rugăm a fi cu atenție la marea.

G. FÖLDES KELEMEN

FARMACIA ȘI LABORATORIUL CHIMIC, ARAD.

Telefon Nr. 111

P. T. Dame!

Am onoare a atrage atenția binevoioare a
damelor din loc și provincie la

Atelierul meu de modă pentru dame

ce am deschis și am provēzut conform recerin-
țelor moderne în

ARAD, Strada Kápolna Nr. 5

Curtea pompierilor orașenești (tüzoltó laktanya)

unde confecționez, după fașon modern toaleta
mai elegante, jachete, mantale de călătorit, haine
pentru casă și stradă precum și tot felul de
haine pentru copii, frumos și pe lângă prețuri
foarte avantajoase.

Rugându-mē pentru spriginul prea stim-
dame, semnez cu deoseb. stimă:

Elisa Vațian n. Maior.

Baie de cadă „DIANA“

ARAD, Halász-utca 1. szám.

de cadă 50 bani, 70 bani, 80 bani și 1 coroa

APĂ DE APĂDUCT.

n numeroase visite.

őzv. VADNAI LÁSZLÓNI.

Băile stau la dispoziție

avire la conflictul dintre Vatican și guvernul francez.

Ziarul „Avanti“ din Roma scrie, că Francisc Iosif a adresat papet o telegramă, în care monarchul mângâie pe sfântințele pentru grelele încercări dureroase pe care le va avea în urmă, exprimându-și părerea, că papa va fi învingător asupra dușmanilor săi. Papa a mulțumit în epistolă monarchului pentru dorințele Sale.

După ziarul „Italia“ papa va afurisi Combes cu anatema mare.

Ruptura dintre Vatican și guvernul francez. La apostolic, Mgr. Lorenzelli, a plecat astăzi din Roma însoțit numai de un secretar. Ziarele socialiste se felicita de ruptura relațiilor dintre Franța și Vatican.

Ziarele că guvernul va rămâne statornic în fața lui și ele îi făgăduiesc sprijinul lor pentru a realiza într-un mod complet separațiunea de stat.

Ziarele de opoziție se indoiesc că Combes va merge până a proclama separațiunea bisericii de stat. Ele îl acuză că caută, înainte de toate, de a-și prelungi șederea la putere prin mijloc.

Tirul Le Soleil relevă consecințele nefaste ale rupturii cu papalitatea și se miră că guvernul n'a fost încă convocat.

R. de Courcel secretar al ambasadei franceze lângă Vatican, a fost Sâmbătă dimineață secretariatul de stat al Vaticanului unde a înțeles o notă a guvernului său.

Ministrul afacerilor străine Delcassé a primit nuntul apostolic Mgr. Lorenzelli o notă prin care s'a cunoscut că în urma rupturii relațiilor dintre Franța și Vatican, misiunea sa la Roma devine inutilă.

Presidentul consiliului Combes a pus în vedere episcopul din Dijon care a plecat la Roma fără autorizația guvernului, că-l suprimă și că în urma grabei abaterii dela concordanța care regulează raporturile dintre guvern și biserică.

Turcia. Se desminte știrea după care 100 milioane mobile de renfiș, ar fi licențiate și ar fi venite prin trupe ilave.

Toate cele 20 batalioane de rediți din al treilea corp de armată dela Adrianopol, nu au fost licențiate; din al treilea corp au fost licențiate 33 batalioane din 73, cari constituiesc acel corp. Restul va fi demobilizat în curând.

Din contră au fost chemate sub drapel 16 batalioane de rediți, din rezerva doua a vechilor trupe ilave, în vilaietele Ueskueh și Monastir, sandăcurile Salonice și Seres.

Știrile în Rusia. Nu e negreșit o faptă, că numărul omorurilor politice în Rusia sporește tocmai acum, când țara e încurcată într-un război nenorocit cu Japonia. În alte țări dușmăniile launtrice obiiceu de a se potoli față cu dușmanii din afară. Primejdia comună apropie elementele dușmane ale nației. Că în Rusia întâmplă tocmai d'impotrivă, arată o faptă dinare a bazelor morale ale statului, care merge mai departe, de cât are aparență. Dacă un guvern are pretenții a juca rolul providenței în totul și în toate, în cele mici și în cele mici, nevoind să lase a se merge pe față altă voință decât a sa, neîngăduind măcar o cugetare în afară de a guvernului, atunci cel puțin nu trebuie să lase să se producă vre-o îndoială în infalibilitatea lui. Ce se vede însă în Rusia?

Același guvern, care nu tolerează în țară nici o contradicție, nici măcar o părere deosebită, nu se arată de loc înălțimea situațiunii sale față de dușmanii din afară. E surprins de un război, care nu numai și numai urmarea neapărată a politicii sale asiatice. N'a reușit, timp de o săptămână, să trimită pe câmpul de război nici un soldat, din rezervoriul nesecat al

puterii militare rusești, pentru a zdrobi pe mica Japonie, iar curajul vrednic de admirație al soldaților ruși a rămas nefolositor din pricina nepregătirei îndestulătoare a războiului. E lesne de înțeles că asta zguduie autoritatea, încurajează pe dușmanii guvernului a-l ataca și mai cu tărie.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 5 August 1904.

— Intrevederea dela Marienbad.

Din Berlin se telegrafează: Din parte competentă vestea despre venirea împăratului Wilhelm la Marienbad cu ocaziunea întâlnirii monarchului nostru cu regele Edvard la aceste băi este declarată de nefundată. Pe cât este cunoscut, împăratul Wilhelm se va întreține după sosirea sa din călătorie în părțile nordice ale imperiului timp mai îndelungat la Wilhelmshöhe.

— Tifos în Arad. Epidemia tifosului

din Arad începe să umple populațiunea de panică. Cei-ce pot numai, părăsesc orașul, iar apă din apeduct nu mai bea nimeni. Tot așa înghețată și spumă de lapte nu se mai vinde prin cafenele și cofetării. Suntem acum în a treia săptămână a epidemiei și nu s'a putut nici până azi constata cauzele ei nemijlocite. Nu se știe prin ce se răspândește microbul. Și e interesant că boala grasează nu între săracii ci între cei din societatea cultă. Municipiul orașului Arad se va întruni în ședință extraordinară pentru a lua măsuri împotriva lătirii epidemiei. Afară de cele anunțate epidemia a mai secerat alte 3 jertfe. Nevasta unui comerciant, un tânăr băiat de 18 ani fiul lui Institoris, fratele primarului, și o fată tină. Au fost înmormențați între regrete generale. E îngrijitor că epidemia se lățește tot mai mult. Zi de zi se anunță câte 10—12 îmbolnăviri noi. Aflăm cu regret că și doi tineri români din Arad s'au îmbolnăvit și au fost transportați la spital. Le dorim grabnică însănătoșare.

— În mormântarea lui Ilie Papahagi.

Vineri a avut loc înmormântarea profesorului român Ilie Papahagi.

Corpul său a fost adus încă de dimineață dela morgă și expus pe un frumos catafalc în mijlocul bisericii Zlătari.

Serviciul religios al prohodului a început la orele 4 d. a. și a fost oficiat de P. S. Sa arhierul Calistrat Bêrlădeanul, înconjurat de preoții bisericii.

Biserica era plină de lume.

Asistau în corpore membrii societății Macedo-Române, a societății de cultură Macedo-Române, a coloniei macedonene, etc.

Toți erau triști din cauza pierderii premature a tinerului și înflăcărătului patriot.

Când P. S. Sa Arhierul Calistrat a dat binecuvântarea zicând: „Vecinica lui pomenire“ ochii tuturor s'au umplut de lacrimi și suspinând au răspuns „Dumnezeu să-l ierte“.

Pe cosciug au fost depuse mai multe buchete de flori naturale precum și o coroană tot de flori naturale din partea familiei Gh. Panu.

S'au mai depus coroane de flori artificiale din partea comunei Abela din Macedonia, comună unde s'a născut defunctul, din partea coloniei macedonene din Capitală, din partea societății „Sprijinul“ a Românilor macedoneni, a familiei Papahagi, a d-lor frați Zottu, a d-lor frați Sterian, din partea ziarului „Românul dela Pind“, etc.

După săvârșirea serviciului divin se urcă pe amvon dl C. Dimca, student în teologie.

D-sa, după-ce făcu biografia defunctului, spuse că decedatul era înzestrat cu calități superioare și cu deosebire era un bun român ceea-ce a făcut să cadă victima unul trădător de neam.

Nu numai defunctul, a spus dl Dimca, a fost bun Român, dar și tatăl său a fost și este un naționalist înfocat.

El și-a cheltuit aproape întreaga avere pentru redeșteptarea Românilor. El a fost acela care în fruntea unei numeroase deputațiuni s'a dus la Constantinopol ca să protesteze contra cedării Tezaurului Greciei.

Acest fapt nu i-l'au putut ierta Grecii și dacă nu și-au putut răzbuna contra tatălui și-au răzbunat contra filui.

Dl Dimca a terminat indemnând tineretul să ia exemplu dela defunct și să continue înainte lupta pentru redeșteptarea Românilor macedoneni.

Dl Gh. Cica, după-ce descrie luptele ce trebuie să ducă românii Macedoneni contra grecismului, spune că moartea lui Ilie Papahagi e o pierdere aproape ireparabilă; are însă credința că se vor găsi mulți tineri cari să ducă mai departe lupta începută de defunct.

Dl Furcă, redactor la ziarul „Românul dela Pind“, suindu-se în amvon spune că nu crede să se găsească un singur Român care să verse o singură lacrimă pentru trădătorul Lecanta care a repus viața valorosului luptător Ilie Papahagi.

Arată pierderea ce o suferă Românii Macedoneni prin moartea lui Papahagi și termină zicând „Fie-î țărina ușoară“.

După aceasta cosciugul a fost ridicat pe mâni de prieteni și dus până la dric.

Cortegiul funebru pornind dela biserica Zlătari, după ce a parcurs str. Lipscani, Smârdan, bulev. Carol s'a îndreptat spre cimitirul Belu.

În fața societății de cultură macedo-română a vorbit dl Nicolaescu, secretarul societății, și dl M. Beza.

La cimitir au vorbit d-nii N. Popleaca, T. Popescu, în numele studenților macedoneni, I. Bara și Filip Popa Ioan în numele Românilor din Berat unde defunctul a fost director al gimnaziului român.

Toți au arătat pierderea ce o suferă Românii macedoneni prin moartea defunctului, un înflăcărât naționalist.

— **Asociațiunea și reuniunile învățătorescilor.** Ni-se scrie: Vestea, că Astra își va ținea estimp adunarea sa la Timișoara, ne-a umplut de bucurie pe toți acei osteni ai culturii naționale, cari știm apleția efectul moralizător al unor astfel de manifestațiuni în viața noastră culturală!

Rar ni-s'a dat noaună ocazie, ca prin astfel de întruniri să ne trezim din amorteala în care ne-a repus vitregitatea vremurilor și astfel mod înțărit și însuflețit, să putem continua cu succes lupta la care ne chiamă datoria!

În regiunile pe cari își va ține estimp Astra adunarea sa, unicele asociațiuni cu aceeași menire culturală, ne sunt reuniunile învățătorescilor: cea districtuală a Timișorii și cea a diecesei Caransebeșene și a Lugojului.

Rugarea noastră o adresăm M. On. comitete și presidii al acestor reuniuni, ca în vederea scopului: de a trezi la o noaună viață și cunoștința de sine, în membrii reuniunii, cu abateri dela conclusele adunărilor trecute, să binevoiască a convoca adunările acestor reuniuni pe ziua premergătoare adunării Astei (14 August) la Timișoara, satisfăcând astfel și unei îndatoriri de cuviință față de o sororă asociațiune; ear învățătorimeii dându-i posibilitatea să participe la o întrunire. care va influența atât de binefăcător asupra lor.

Să nu pierdem din vedere, că Timișoara e un oraș mare, și că în consecință mare are să fie numărul inteligenței române la adunarea Astei, dacă e să învunem și să ne afirmăm în metropola Bănătuului.

Cei puși în fruntea acestor reuniuni să nu peardă din vedere faptul, că numai în lipsa întrunirilor și a manifestațiunilor impunătoare, corpul națiunii a fost cuprins de o desnădejde și neîncredere a forțelor sale. Sus se avem inimile!

Severin, 1 August 1904.

Amicul culturii.

— **Intrarea lui Palizzolo în Palermo.** Din micul oraș sicilian Palermo se telegrafează, că Marti achitatul deputat al camerei italiene, Palizzolo, acuzat de crima uciderii lui Notar Bartolo a sosit la Palermo între ovațiuni nesfârșite ale populațiunii sosind dela Florența pe vaporul închiriat anume de către aderenți pentru ducerea în triumf al sărbătoritului lor compatriot. Orașul a fost pavozat și în mai multe locuri au fost ridicate arcuși triumfale cu inscripția: Evviva Palizzolo! Evviva Firenze! (Trăiască Palizzolo!)

zolo) trăiască Florența Palizzolo într'atâta a fost înduioșat de aceasta grandioasă manifestațiune a sentimentelor de simpatie ale preștinilor săi, încât în tot parcursul călătoriei sale a plâns.

În apropierea derbarcaderului era adunată o mulțime enormă de public. Un detașament de soldați și 50 carabinieri abia au fost în stare să susțină ordinea. Când vaporul a intrat în port, strigăte asurzitoare de evviva au zguduit aerul. Palizzolo a sosit însoțit de avocatul său Balsamo și a medicului său Dr. Tesauro. Mulțimea i-a aclamat pe toți trei împreună că pe juraiții cari au achitat pe fostul deputat. Debarcat, Palizzolo s'a ureat în trăsura pornind mereu spre oraș. Trăsura era înconjurată de 12 carabinieri. Pretutindenii din fereastră fluturau batistele ear la colțul stradei Sant Agostino de odată trăsura s'a oprit din cauza aglomerațiunii publicului. Atunci Palizzolo s'a ridicat în trăsura și a rostit o scurtă vorbire.

— Sunt fericit — zise sârbătoritul — că a trebuit să trec prin această încercare. Binecuvânt suferințele, căci ele au produs această manifestațiune a iubirei. Trecutul am uitat, și Vă rog să-l uitați și D-voastră. Acum numai pentru present voesc să trăesc. Vă mulțumesc pentru această manifestațiune spontană a simpatiei și iubirei.

Este caracteristic pentru dispoziția orașului Palermo, că un măestru de capelă de acolo a compus un imn „Victoria lui Palizzolo“, care cu ocaziunea primirei lui Palizzolo a fost executat de către orchestra orașenească.

— Eliberat. Dl George Mohan fost responsabil al „Tribunei“ din Sibiu, care a petrecut 18 luni în temnița de stat din Seghedin, a fost erit în 3 August eliberat. Dl Mohan a fost condamnat — pentru 24 articole — la 2 ani temniță restul însă cât mai avea de stat, i-s'a iertat. După atât de lungi suferințe dl Mohan — care ne-a cercetat azi la redacție — se'ntoarce vesel și sănătos, uitând mizeriile nemeritate în care l-au lăsat aceia cari s'arăt au năprazniciei pe — pielea lui.

— Manevrele din est-an din cauza marelor călduri și a secetei probabil nu se vor ținea. Anume din Viena se comunică că autoritățile militare urmăresc cu deosebit interes rapoartele referitoare la lipsa de apă în părțile sudice ale Bohemiei, unde era proiectat să se țină est-an manevrele. Din cauza secetei continue puțurile și isvoarele într'atâta au săcat, încât, dacă nu va cădea o ploie abundantă, prevederea cu apă a corpurilor mai mari de armată și cu extreme sforțări ar fi imposibilă. Drept aceea autoritățile militare trag consecința deja de pe acum, că manevrele nu se vor pute ținea.

— Tace și face. „Facseti Ujság“ din Făget serie următoarele:

Câte ore sunt? — Aceasta o știm acum cu toată siguranța, atât comuna TELA cât și comunele învecinate; pentru-că de trei săptămâni împodobește turnul bisericii gr.-or. române din TELA un orologiu frumos și excelent. Acesta e meritul d-lui Virgil Tomici, care pentru finirea pe calea împăcaciunii a unui proces din lăsământul lui Toma când-va Galetariu a deobligat partidele la purtarea speselor pentru un orologiu pe seama bisericii; ast-fel s'a făcut ceas în turnul bisericii din TELA.

Cu aceasta însă că biserica din TELA are orologiu — dl Tomici s'a achitat de trei promisiuni făcute comunelor BATA și TELA. Anume dl Tomici a promis Telanilor, că vor căpăta orologiu la biserică, ear Băttanilor că vor căpăta țig de săptămână și ambelor comune, cumcă și domniile Mocșonești se vor deobliga la purtarea speselor de cult. Ani de zile se mâncău în vorbe locuitorii acestor două com ne; Băttanii întrebau de Telani, când vor avea orologiu în turnul bisericii? — la ce Telanii răspundeau cu făloșie: atunci, când vor avea și Băttanii țig!!

Acum toate trei promisiunile s'au împlinit.

— Incoronarea regelui Serbiei. Din Belgrad se vestește, că referitor la

incoronarea regelui Petru s'au ivit niște greutăți, cari încă n'au putut fi înlăturate. Guvernul fără hotărârea Scupștinei a decis, că încoronarea se va face încă în cursul anului acesta. Deși starea financiară este cât se poate de deplorabilă, camera Sârbiei nu va lua poziție contra guvernului și din considerare față de rege. De altfel cu actul încoronării se va face mare economie. Cu mult mai mare rău e, că Serbia n'are insignii de încoronare. Încă nu este cunoscut, cum și cu ce fel de insignii se va prezenta regele nainte poporului său pentru aș-i arăta suveranitatea sa; dasemenea nu se știe, că după încoronarea aceste insignii unde să se păstreze, deoarece constituțiunea cu privire la asta nu conține nici o dispoziție. Ungerea întru rege o va îndeplini-o metropolitul țării. Nu este încă stabilit, dacă mai nainte se va face ungerea, ori încoronarea. Actul încoronării se va face la finea lunii Septemvrie și anume la Belgrad, ear ungerea la Zita. Nu se știe nici aceea, dacă regele va convoca cu ocaziunea încoronării sale scupștina, și dacă o deschide el, ori se va reprezenta prin presidentul camerei. Va să zică o grămadă de nu se știe, și foarte puțin ceea-ce se știe. Așa e firea în Serbia.

— Accidentul unui duce german. Din Berlin se telegrafează, că al doilea fiu al împăratului Wilhelm, Eitel Frideric Mercuria a căzut de pe bicicle suferind contuziuni mai mici.

— Necrolog. Un tânăr bobocel Atanasie Ioan, a fost smuls după un morb scurt dar greu dela sinul părinților săi în etate abia de un an și 8 luni. A trăit ca și bobocii: numai o dimineată. Il deplâng părinții At. Todan și Veturia născ. Vuculescu și frații George Coriolan și Iosif Iulian. Checia-Română, la 20 Iulie (2 Aug.) 1904. Atanasie Todan preot, ca tată. Veturia Todan n. Vuculescu ca mamă. George Coriolan, Iosif Iulian ca frați.

— Lăsământul lui Krueger. Preotul Schomwaller, care trăia în intime relațiuni cu decedatul președinte al fostului stat liber Transvaal, desminte știrile volante, că decedatul bărbat de stat bur a lăsat după sine o avere de un milion franci. Preotul relevă în epistola sa către redacțiunea respectivului ziar faptul, că Krueger deja în viața sa a împărțit averea între fii săi sub condițiunea că îl vor susține până la moarte.

— Incendii de păduri în Norvegia. Din Cristiania (Norvegia). se anunță că marele păduri dintre Vrekling și Skollenberg sunt în flacări. S'au trimis trupele dela Ask ca să stingă focul însă lipsește apă. Se anunță și din alte localități ale Norvegiei incendii de păduri.

— Despre sârbările dela Putna. Revista „Das interessante Blatt“ din Viena, publică două ilustrații referitoare la serbarea aniversării de 400 ani a morții lui Ștefan-cel-Mare, anume „Peștera din stâncă lângă Putna, unde se zice că s'ar fi refugiat Ștefan dinaintea dușmanilor săi, și un tablou reprezentând procesiunea la ruinele cetății din Suceava.

— Pescuitor de bani. Roma, orașul etern, a posedat în toți timpii, darul să atragă pe străini, fie aceștia pelerini, fie ei simpli turiști, și rar se întâmplă ca acela care trebuie să părăsească acest oraș să nu 'și propună de a mai reveni.

O superstiție veche, a cărei origine nu se poate afla lesne, spune că cine bea din apa dela Fontana Trevi și aruncă la despărțire o monedă în celebra Fontana, e sigur că se va întoarce mai curând, s'au mai târziu la Roma. Și toți cei-ce vin la Roma se supun acestui obicei, asupra căruia călăuzele cu deosebire insistă mult, unii zimbând în mod sceptic, alții rîzind, și la urma urmelor cine poate și ce se poate întâmpla...

Până acum au tras folos din acest obicei supraveghetorii fântânei. În fiecare lună ei scoteau dintr'nsa un mare număr de monede, între cari se aflau și unele de argint, și suma

era foarte rare-ori mai mică de 50 lire. În pul sesiunei ea trecea adesea de 100 lire. Acum câte-va săptămâni însă dol ai fântânei se află în fața unui spectacol și neașteptat: pe la miezul nopții la lună un om privia cu atenție în apa limpede și cu un baston lung într'nsa ca și cum ar să scoată dintr'nsa imaginea arginție a lui Bravii gardiști rămaseră înmărmuriți pe se întrebau cam ce putea căuta pe acea acest individ pe jumătate căpânos pe jumătate gol? Să fie vre-un somnambul nebun, sau vre-un criminal care aruncă victima sa în Polițiștii bănuiră că e aci vre-o crimă la mijet puseră mâna pe acest om în locul unde obicei se află gulerul, îl sgâlțără puțin la dreapta și la stânga și-l duseră cu forța la poliție.

Aci se află cheea misterului: genialul a încercat cu un aparat de invenție proprie să scoată banii din apă și încercarea a reușit deplin fiind-că buzunarele inventatorului erau pline de „bajocchi“.

Zilele acestea omul în sdrențe a stăruit față justiției. Judecătorii au avut de decis asupra unei chestiuni grele de drept și anume: aflați în fântânele publice aparțin vre-unui sau trebuiesc considerate ca res relictæ? Porțiunea interesantă a spazzinilor (măturătorii de stradă) ar fi cerut pentru sine dreptul exclusiv de a pescui banii, dar ea n'a fost susținută și judecătorii pe baza articolului privind la res relictæ, au achitat pe pescuitorii monede.

Un nou sport e deci în perspectivă în Roma: pescuirea banilor.

— Asasinul lui Plehve. „Berl. Tagesbl.“ din Berlin aduce următoarea știre: Asasinul Plehve este prins de friguri. Numele lui acum nu este cunoscut. Faima despre arestarea de complici este falsă. Cercetarea locului atentatului s'a făcut fără vre-un rezultat, din cauză că nici un fel de bombă, ori vr-o părțică din aruncată la comiterea atentatului n'a putut găsită.

Scandal pentru Gotterhalte. La Tesopolopol (Szabadka) eară-și a fost demonstrată contra „urgisitului“ Gotterhalte. La înmormântarea colonelului de honvezi Csath Lajos militară a cântat Gott erhalte. Publicul, care petrecut pe defuncul colonel până la locul odihnă a protestat zgomotos contra „atentatului prin fluerături, sbierături, strigăte de abzug.“

— „Necunoscută“. Zilele trecute a fost înmormântată la Chicago ultima jertfă a focului caț în teatrul Iroquois de acolo. A fost o tânără femeie, care până acum a făcut în sicriu nișă în morgă fără să se fi ivit cine-va din rudele nefericitei, pentru a putea fi recunoscută. În urma asta și în lipsa de alte dovezi corpul a fost acum după 5 luni de zile redat pământului scriindu-se pe sicriu atâta: „O femeie necunoscută 30 Decemvrie 1903“.

— Regele Alexandru ca girant. La începutul anului trecut regele Serbiei Alexandru a girat pentru ruda sa, Catargiu, un cambiu de 800.000 franci, care însă a neglijat cu totul să torința sa de datoras. Ast-fel cambiu a fost respins care precum se vestește pin Belgrad se va plăti din lăsământul lui Alexandru.

— Noul ambasador al Persiei la Viena. Din Viena se telegrafează, că noul ambasador al Persiei la Viena, chanul Isaaq Mozakhan e la drum, a sosit Mercuri, însoțit fiind de proconsulul Persiei la Astrachan, chanul Maayed Soldan e la drum, la Viena.

— Urmașul lui Plehve. O depășire din Petersburg alui „Berl. Tagesblatt“ anunță că ministrul de justiție Muraviev a fost citat în audiență separată. Numirea lui Muraviev în ministru de interne în locul lui Plehve este așteptată. Pretinsul atentat asupra lui Muraviev a constatat în atâta, că un fecioranț a aruncat o peatră pe ușa deschisă în trecerea sa.

— Expunerea asasinului lui Plehve la vedere publicului. Din Petersburg se telegrafează că identitatea persoanei asasinului lui Plehve s'a putut fi până acum stabilită, din care cauză poliția a posat pe atentator, distribuindu-i proclamație în toată țara pentru a fi recunoscut. Dacă asta nu va duce la rezultatul dorit, atunci poliția îl va expune în curtea temniței vederei publice.

Va să zică curată batjocură amestecată cu o bună doză de șicană și nemernicie a birocrăției noastre.

Pista Ema. Simpaticele artistă cântă vineri, a cântat și Joi la Vas, început 8 ceasuri, fără antré, cântă foarte bine doine românești. Cvartet de orchestră.

Felurimi.

Amorul și catul (etagiul) al patrulea. Într-o anecdote din viața poetului francez Henry Becque se află și următoarea, foarte interesantă. Poetul nu putea suferi femeile și ca motiv în totdeauna povestea ce a pățit el cu primul său amor. O tinăra îi scria nenumărate epistole de dragoste și triste.

Ea declara că e gata să comită o prostie, dacă poetul nu vrea s'o asculte. În sfârșit el capitula și îi scrisese, că dacă tocmai vrea să vorbească cu el, să-l cerceteze. Ea răspunse că-l va cerceta într-o zi anumită.

Trecu însă aceea zi și ea nu veni. Apoi, zicea poetul, „mă dusei la portar, și-l întreabai: „N'a fost cine-va aici de m'a căutat?“ — „Ba da! răspunse portarul O damă a întrebat dacă sunteți acasă. I-am răspuns să urce numai cele patru scări și să sune la dreapta“...

— Și ea ce zise?

— Și ea zise atunci: „Patru scări? Asta mi-e prea mult! Se urcă în trăsura ce o aștepta, și plecă...“

Palatul lui Amenotthes al III-lea. După o muncă de trei ani, palatul unui rege egiptean sau mai bine a unui faraon din a XVIII-a dinastie începe a fi degajat, a fi liberat la Theba. Acest palat era o construcție drept unghiulară înconjurată de un zid gol cu porți mari, inapoia cărora se complicau piese înguste, cu drumuri strâmte. Cărămizile goale serviseră la marea lucrare, cu o lăcuială de noroiu în zid. Plafonurile au fost făcute din grinzii de lemn, de palmieri fie cu treștie de-acurmezisul și cu pământ bătut, fie cu niște ornamente de argilă. Pretutindenți picturi clare.

În jurul palatului ce ocupa o suprafață de 100 metri pe 200, erau instalate apartamente luxoase. S'au găsit ruine ce arătau așezarea sticlărilor unde se făceau lucrări foarte delicate. Felușii veneau în timpul nostru să scoată lucruri din această uzină spre a vinde străinilor piese, foarte frumoase încă de și foarte stricate.

Daruri de nuntă prețioase. Soția regelui Italiei a primit la nuntă ca dar din partea Tarului și a Tarinei o splendidă diademă care a costat peste două milioane de franci. Darul de nuntă al principesei Henrietta de Belgia și al soțului ei, duce de Vandome a fost atât de greu în cât a trebuit să fie împachetat în 150 de lăzi și cantărea 11 tone.

Un dar prețios a primit regina Greciei cu ocazia nunței ei de argint; acesta a fost făcut în comun de opt rude ale ei, între cari erau și regele și regina Angliei și consta dintr'un serviciu de masă de argint masiv, compus din 796 farfurii și 130 castroane. Fie-care bucată avea gravat monogramul fericitei perechi.

Miss Louisa Pierpont Morgan, fiica celebrului miliardar american a primit dela tatăl ei ca zestre suma de patru milioane de franci, un splendid palat la Hudson, numeroase și prețioase juvencale în valoare de peste 7 milioane de franci, precum și alte numeroase daruri împachetate în 400 de lăzi. Nunta a costat 700.000 de franci. Pentru flori s'au cheltuit peste 50.000 de franci. Covoarele pentru împodobirea saloanelor au costat peste două milioane de franci.

Miss Helen Laughlin, soția lui Carol (America), a primit atâtea daruri dela tatăl ei, în cât au trebuit să fie transportate cu 4 camioane.

Lordul Russell și prințul Bismarck. Lordul Russell, aflându-se, într-o zi, la prințul de Bismarck, și venind vorba asupra mulțimii acestora cari trebuiau să-l fie asediat cu vizitele lor, îi întreabă, cum făcea de se scăpa de plictiseala atâtor vizitatori supărăcioși.

— Oh! — răspunse prințul. — Simplu de tot. Uite: nevasta mea stă în odaia alături și când vede că e la mine vre-o secătură care mă face

să îmi perz vremea în vorbe goale, îndată deschide ușa și, sub un pretext sau altul, mă chiamă.

D'abia prințul sfârși vorbele astea și ușa dela odaia vecină se deschise și prințesa se arătă, zicând:

— Dragă Otto, adu-ți aminte că trebuie să ieși doctoria.

Russell și Bismarck se priviră, apoi izbucniră într'un hohot de ris. În urmă cel dintâiu își luă rămas bun ca să lase pe cel d'al douăilea să-și ia doctoria.

ECONOMIE.

Arad, 5 August.

În fața mizeriei.

Nimeni n'a desmintit mai pregnant pe ministrul de rezort al agriculturii, ca și cum îl desminte în ultima vorbire a sa rostită despre mizerie, mizeria însăși. Ministrul de agricultură cu o cutezanță neobicinuită a afirmat în Dietă, că nu este mizerie și nici nu va fi, și cel mult lipsă de nutreț va fi în țeară. Abia a resunat vorbirea aceasta și din toate părțile țării vin vești, cari se plâng deja de pe acum de mizeria ce s'apropie și cer măsurile preventive pentru a se ameliora primejdia, dacă înconjura nu se poate.

În Bihor și peste tot între unghiul Tisei deasupra Murășului, deja de pe acum se arat presemnele înfricoșate ale mizeriei. Mai jos publicăm o scrisoare din părțile Vascoului, dela părintele Moise Popoviciu din Seghiște. Primim însă avizuri din mai multe părți locuite de Români, că populațiunea este în mare primejdie. Cucuruzele sunt în definitiv nimicite. Ear aceasta este mare calamitate. Grâul a fost slab și puțin, cucuruz nu s'a făcut — dar mizerie tot nu e, zice ministrul.

Am atras de nenumărate ori atenția cetitorilor nostri asupra zilelor negre ce sunt în perspectivă. Repetăm înc'odată că poporul să nu-și vîndă strictul necesar pentru trai nici chiar pentru dări și comunele să se îngrijească de aprovizionarea locuitorilor cu hrana de peste an.

Și mai rău stau economii nostrii cu lipsa de nutreț. Lipsa de nutreț este generală în toată țeara. Se'nțelege că drept urmare a lipsei de nutreț va fi scăderea în preț a vitelor așa că țărani nostri vor fi siliți să-și prade cu toții vitele pe nimica. *Norocoși vor fi aceia, cari vor putea scoate vitele în primăvară, căci atunci vor avea prețuri îndoite.*

De prin comunele din stânga Murășului, Lipova, Șiștaroveț, Cuvești etc. unde prunele sunt toamna un izvor de câștig principal, în primăvară erau îmbucurați oamenii cu rodul neobicinuit ce s'arăta pe pomi. Rar, s'ar putea zice că pe cincicinci ani cade câte o rodire a prunilor și astfel cine nu înțelege speranța economilor când mugurii s'arată primăvara și reușesc să scape și de îngheț. Așa s'a întâmplat anul acesta. Dar a venit seceta și a distrus și aceste speranțe. Prunile precum ni-se scrie se pălesc pe pomi și cad zbărcite. În alți ani pe vremea asta cutrierau jidanii satele ca să cumpere prune, anul acesta nu sunt cumpărători. Și probabil nici rachiul nu va avea preț, ceea-ce pe lângă finanțitul scump, înseamnă atâta că economii nu vor avea nici un câștig din rodul anului acesta.

Tot așa de tristă este starea de lucruri și în Ardeal, ceea-ce a îndemnat pe I. P. S. Sa, Mitropolitul Meșianu s'atragă atențiunea protimei și învățătorimei prin circular, în care I. P. S. Sa îndeamnă poporul să se restrângă anul acesta dela ori-ce cheltuială, să nu dea banul numai pentru ceea-ce e neapărat de lipsă. Un lucru ce noi recomandăm Românilor de pretutindenți.

Din părțile Vascoului. Seceta tot nu mai încetează. Bieții oameni se uita cu durere cum li-se prăpădește înaintea ochilor întreaga sămănătură de primăvară. Trisții și posomorii îi vezi pretutindenea. Frumoasele doine, ce în anii roditori, mai ales în acest anotimp, păreau că nu mai au sfârșit, acum au amuțit de tot. Și cum să nu, când tot câmpul e un deșert. Nicăiri nu vede ochiul omenesc nici macar un petec de verdeață. Fenațele, cari într'alți ani se coseau deja pentru a doua oară acum sunt uscate cu desăvirșire. Cucuruzul abia a crescut de o palmă, ear leguminoasele întocmai ca și cucuruzul sunt total nimicite. Nutrețul e atât de puțin încât vitele sunt amenințate a se prăpădi de foame. Chiar și de present flămânezesc și încă în așa măsură, în cât e teamă, că foamea aceasta va aduce boală și chiar și moarte între vite. Și așa porcii s'au prăpădit în acest an mai toți. Și ploaia nu mai vine. De șase luni n'a căzut în acest ținut nici măcar odată atâta ploaie, ca să se sature pământul.

Într'alte locuri, unde adevărat sunt păduri erariale, — precum se scrie — li-se permite bieților oameni pășunatul pe locurile erariului, ba chiar și culesul frunzelor. *La noi însă, unde suntem sub dominiul episcopescii, n'am auzit de așa ceva.*

Între astfel de împrejurări nu e mirare deci, că bietul plugar e posomorit și trist și se întreabă din ce va solvi în aceasta toamnă dările cele grele, din ce va acoperi restanța rămasă din pricina ex-lexului? Dar cea mai mare întrebare, ce și-o pune e, că din ce-și va hrăni bieții copilași în iarna viitoare? Și ploaia nu mai vine!!

Mulți plugari, dintre cei mai pricepuți, se întreabă pentru-ce nu s'a ordonat din gremiu o ziua, în care în toate bisericile de odată să se imploare mila cerească? Ear alții cari mai citesc câte-ceva, se încrucesc când ved negru pe alb lucrurile, cu cari își frământă ministrii creerii, când cu toții, domni și țărani — precum zice ei — ar trebui să urmăim pilda împăratului și locuitorilor din Ninive.

Seghiște, 2 August 1904.

Cu stimă:

Moise Popoviciu,
preot.

Mărfurile societății »Concordia«. Dl Victor Onițiu, conducătorul de până acum al societății comerciale »Concordia« din Sibiu, a cumpărat mărfurile coloniale ale societății și a deschis cu ziua de astăzi propria sa prăvălie sub firma improcolată Victor Onițiu (Sibiu, strada Măcelarilor.)

POȘTA REDACȚIEI.

G. N. în Hondol. În scurtă vreme va merge acolo un d-n inspector dela „T.“ și atunci poți face asigurarea.

Ab. Nr. 5003. Cu patru clase civile.

Cașovia: Primit.

POȘTA ADMINISTRAȚIEI.

T. Novac. Sunteți în regulă cu abonamentul până la finea anului curent.

Editor-proprietar: George Nichia
Redactor responsabil: Ioan Bussu-Sîrbianu.

„VICTORIA“

Institut de credit și economii, A R A D.

Anul întemeierii 1887. Depuneri Cor. 5.000.000.
Cap. de fond. Cor. 600.000 Fond de rezervă Cor. 400.000.

Primește depuneri spre fructificare și da deponenților 4 1/2% interese netto după depuneri pe timp mai îndelungat, iar după depuneri de durată mai scurtă de trei luni dă 4%

Darea de venit după capitalele depuse o plătește institutul, _____ separat. _____

Depuneri până la 5000 Cor. se pot ridica și să plătesc fără abziere. — Depuneri și ridicări se pot face pe _____ calea postală și se espedează franco. _____

Escomptează cambii cu 6% — 8% interese.

Tot asemenea acordă și credite hipotecari și de lom- _____ banci în modul cel mai culant. _____

Direcțiunea institutului.

BANI!

Pe lângă modurile de plată de mai jos, prin intervenția biroului nostru se câpăta împrumuturi hipotecare replăbile în anuități, pe posesiuni fonciare, case, orașe, mai departe credit personal prociilor, ofițerilor, funcționarilor de stat și parolarilor, comerțanților, industriașilor și pensionaților pe lângă replătire în 5-10 ani, giranți ori fără giranți, în cel mai scurt timp și pe lângă cea mai perfectă discreție. Remunerația noastră modestă numai după atingerea scopului, decursiv va fi plătită. Documentele necesare cancelaria noastră le câștigă pe propriile ei spese, iar pe cele ale deponenților vor fi plătite asemenea decursiv.

A) Favorurile estra ordinare mai noi a împrumuturilor câștigate prin intervenția noastră:

1. Informațiunile sunt ieftine. 271
2. Detrageri puține.
3. Depurările să descriu anual din datorie și interesele vin socotite numai din sumele reduse și interesele și capitalul se poate depura laolaltă
4. După întârziere motivată de plătire, amendă nu se plătește.
5. La dorință după rate vine incassatorul acasă, ori se pot plăti prin cheie postală nefrancat.

B) Favorurile extraordinare a împrumuturilor noastre cu depurare pe cvarțale:

1. Sunt foarte ieftine, pentru-că suma plătită la cvarțal se detrage imediat din datorie și debitorul totdeauna plătește după sta ea factică a datoriei interesele.
2. Cvotele aduceau un venit de regulă de 8% și dividendă în urma circulației uriașe se mai poate urca an de an; asemenea anual se escotentează.
3. Cvotele pe lângă abziere prealabilă se rescumpără în suma lor totală.
4. Un astfel de împrumut se achită cel mult în 2 1/2 ani, după care orice gămment de plată încetă.

C) Favorurile estraordinare a împrumuturilor noastre hipotecare:

Depurare de 15 ani	4-75%	După mărirea sumei împrumutate.	Depurare de 40 ani	3-15%
„ „ 22 „	4-0%		„ „ 46 „	2-96%
„ „ 30 „	3-75%		„ „ 50 „	2-85%
„ „ 32 „	3-50%		„ „ 60 „	2-65%
„ „ 33 „	3-30%		„ „ 65 „	2-33%
„ „ 35 „	3-25%	„ „ 70 „	2-30%	

În plăți se cuprinde nu numai interesele și spesele de administrare ci și depurațiunea din capital.

Biurou aradan de informațiuni.

Posesori KLONDA și SZATMÁR
ARAD, Strada Salacz Nr. 3.

PUMPE DE VIN

reg. ung. priv și țevi de gumi calitatea cea mai bună.

Din cilindrul pompei se scurge vinul până la cel din urma strop, iar sămburii de struguri, coaja și alte părți necurate se îndepărtează numai de cât, prin asta pompa nu se strică și vinul nu se poate strica. Pentru funcționarea pompei se dă garanță pe 3 ani (reparație gratuită).

PUMPE DE FOC

cu ventiluri rotunde. Pentru comune foarte potrivite, de oare la întrebuințarea de apă nesipoasă ori murdară nu abziere servicii. Pentru funcționarea regulată a mașinei se primește garanție pe 3 ani (reparare gratuită). Șurupă potrivite unitare și țevi de cânepă din lăuntru căptușite cu gumi cu prețurile cele mai ieftine.

Fântâni cu țevile trebuincioase la preț de fabrică.

HÖNIG OTTO

fabricator de pompe reg. ung. priv.

Arad, Kákóczy-utca 27. sz.

Stropitori de vie se primesc spre reparare.

4%

BANI!

4 1/2%

pe realități și bunuri cu 4-4 1/2% amortizațiune la locul I. și II. și spese anticipative, precum și credit personal exoperează grabnic și sigur.

PHILIPP GRÜN WALD

Agentură de bancă, Incasso,

Biurou de informațiuni

TEMESVÁR, Józsefváros, Küttl-tér Nr. 5.

Mai departe mijlocesc vinderea și cumpărarea de case, bunuri, cafenele, hoteluri, restaurante, prăvălii de tot felul; am prenotate case pentru vânzare dela 2000-140.000 coroane depuneri favorabile de capital cu 7 1/2-8% venit curat, vindere de pământ etc., arende de pământ dela 100 jugăre în sus.

4 1/2%

4%

Coasa de oțel „Bur“ este cea mai bună pe lume

și cărei unici liferanți pentru întregul continent și pentru America sunt

Winkler és Grauer, Kőbánya 34,

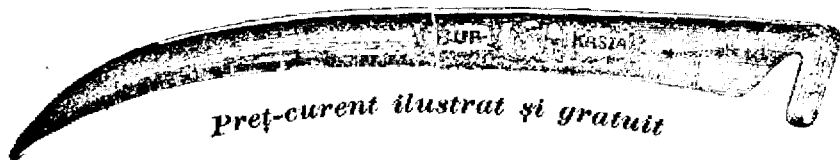
la cari o a se adresa ori ce corespondență privitoare la coasa.

Coasa de oțel „Bur“ taie admirabil!

500 coroane plătesc, celui ce este în stare să ne arate o coasă de oțel „Bur“ veritabilă ca provenită din altă fabrică.

1000 coroane plătesc celui ce ne poate arăta dintre 100 coase de oțel „Bur“ două reale.

Coasa de oțel „Bur“ numai atunci este veritabilă, dacă pe mâner poartă gravată inscripția aceasta: W. G. Kőbánya, iar pe stul ei este tipărită marca firmei cum arată figura asta: 190 6-20

preț-curent ilustrat și gratuit

Facem atenție pe ori cine în interesul său propriu, de a se păzi de mârșă de imitațiune. Coasa „Bur“ satisface pretențiunii ori-cărui econom în modul cel mai perfect.

Acest favor are a-l mulțami coasa de oțel „Bur“ singur ascuțitului său admirabil, nici prea tare, nici prea moale. Mai ales pentru aceea este coasa „Bur“ corespunzătoare, pentru-că are simcea și grumaz tare, iar ascuțul foarte subțire. Maiți economi strică și cea mai bună coasă, prin faptul că nu știu să o bată. Asta însă pe lângă oată nedibăcia economului este eschisă la coasa „Bur“, de oare-ce firma noastră trimite coasa bătută și probată. Pentru fie-care bucată se primește garanță, iar care nu corespunde schimbăm pentru alta peșă mărturisim din experiență, că între 1000 coase nu e nici una rea.

Prețurile coasei de oțel „Bur“

60	70	75	80	85	90	95	100	110	120 cm. lungă
1-80	2-10	2-20	2-30	2-40	2-70	2-80	2-90	3-20	3-60 Cor.

La comanda de 5 bucăți suportă spesele postale; la comanda de 10 bucăți fabrica nu numai că suportă spezele postale, dar și o coasă în dar, iar la comanda de 20 bucăți, fabrica pe lângă suportarea spezelor postale și trimiterea a două coase, trimite și două tablouri frumoase din timpul războiului buro-angiez. Cutea „Bur“ la coasa de oțel „Bur“ 1 coroașă. O cută „Amersau“ bucata 30 fl. Anzat pentru batera coasei (nicovalăși ciocan) 1 cor. 90 fl. Noutate! Teacă potrivită p. coasă pâr. cu cheie cu tot 30 fl. 10 buc. 2 60 cor.